

De huidige derogatie biedt onvoldoende ruimte voor een evenwichtsbemesting met fosfaat, zo tonen honderden KringloopWijzers. Countus accountants en adviseurs zetten voor Veeteelt de cijfers op een rij.

Countus
accountants+adviseurs

Evenwichtsbemesting vraagt ruimere derogatie

Gat tussen aan- en afvoer fosfaat groeit

Doorgaan met de huidige derogatienormen zet de bodemvruchtbaarheid onder druk. Wat veel veehouders al aanvoelden, onderbouwt Countus met cijfers uit ruim 400 KringloopWijzers.

De huidige gebruiksnormen van 230 en 250 kilo stikstof uit dierlijke mest zijn voor drie kwart van de melkveebedrijven onvoldoende om te voorzien in de behoefte aan fosfaat. Tot deze conclusie komt Jaap Gielen, specialist melkveehouderij bij Countus accountants en adviseurs, na een analyse van cijfers over 2014 en 2015 van ongeveer 400 bedrijven. Deze bedrijven draaien mee in twee regionale projecten 'Vruchtbare Kringloop' in de Achterhoek en Overijssel.

Steeds hogere fosfaatonttrekking

Figuur 1 toont de verhouding tussen de bedrijfsspecifieke fosfaatgebruiksnorm en de maximale fosfaatgift met dierlijke mest binnen de derogatie. Iedere punt in de wolk is een bedrijf. De diagonale lijn staat voor evenwichtsbemesting. Dat wil zeggen dat de onttrekking gelijk is aan de gift. De variatie is groot, maar de puntenwolk maakt duidelijk dat op het overgrote deel van de bedrijven meer fosfaat werd geoogst dan bemest.

Gielen becijferde de verhouding tussen fosfaat en stikstof in de mest gemiddeld op 1 staat tot 2,9. De bedrijfsspecifieke fosfaatgebruiksnorm kwam in de Kring-

loopWijzers uit op 85 kilo fosfaat per hectare. 'Om voldoende fosfaat te kunnen bemesten zou per hectare 85 maal 2,9 is 247 kilo stikstofruimte uit dierlijke mest nodig zijn', rekt hij voor. De adviseur wijst erop dat de cijfers betrekking hebben op 2014 en 2015. 'We zien dat de toenemende aandacht voor grasteelt zich in de praktijk vertaalt in hogere opbrengsten en dus meer fosfaatonttrekking. Daarnaast zal de fosfaat-stikstofverhouding in de mest stijgen als gevolg van een daling van het fosforgehalte in het voer, zoals afgesproken in het fosfaatakkoord', blikt hij vooruit. 'Dit betekent dat het gat tussen af- en aanvoer van fosfaat alleen maar groter wordt en de bodemvruchtbaarheid verder onder druk komt.' Een ruimere derogatie zal nodig zijn om de grasproductie op peil te kunnen houden. 'Evenwichtsbemesting draagt ook bij aan het realiseren van milieudoelstellingen, zoals de Europese nitraatrichtlijn', legt Gielen uit. 'Als door een tekort aan fosfaat en te weinig aanvoer van organische stof de grasproductie inzakt, wordt ook de stikstof niet meer optimaal benut. Werken met een te krappe derogatie heeft dan ook een averechts effect.'

Figuur 1 – Verhouding (per bedrijf) tussen de maximale fosfaatbemesting binnen de derogatie en de bedrijfsspecifieke fosfaatgebruiksnorm (BEP) per hectare (bron: Countus)

